



H.M. Dronning Margrethe II's nytårstale

Taler

H.M. Dronning Margrethe II
Danmarks regent

Dato

31. december 1982

Sted

Christian 9. Palæ,
Amalienborg

Det er en gammel skik at samles nytårsaften for at tage afsked med det gamle år og byde det nye år velkommen. Det kan ske under festlige, lidt løsslupne former, det kan være en aften til stille eftertanke, eller det kan være den aften, da familien samles om gamle traditioner. Det er i hvert fald en aften, der ikke skal være som alle andre, det føler de fleste af os.

For mig er det blevet den aften, hvor jeg kan henvende mig direkte til mange mange mennesker og har mulighed for at tale om noget af det, der angår os alle, og som nytårstiden gerne får os til at tænke lidt mere over.

Hvad er det for et år, vi har oplevet sammen her i Danmark, det 1982 som nu næsten er forbi? Den krise, som vi længe har levet med, kan vi nu alle mærke, og mange har den ramt hårdt. Danmark er måske ikke helt det lykkeland, som vi engang syntes, det var, eller mente det ville blive. Dog kan de, der har oplevet tidligere tiders kriser, nok fortælle os, at der er meget stor forskel på dengang og nu.

De fremskridt, vi har oplevet i den sidste menneskealder, er uden sidestykke i vores historie. Både socialt og kulturelt har vi udbygget vort samfund på en måde, som tidligere generationer næppe kunne forestille sig, og den enkelte har fået udfoldelsesmuligheder, som før var de færreste beskåret. Vor dagligdag er blevet nemmere ikke mindst takket være den ny tids teknik: vi køber, vi rejser, vi bruger.

Vi er blevet et overflodssamfund - men hvordan lever vi med overfloden? Er vi blevet 'forkælede, egoistiske og utaknemmelige', som en bekymret sortseer frygtede det et par år efter krigen, da opgangen så småt kunne skimtes?

Vi har fået så mange materielle goder, som tidligere tider aldrig har kendt til og

dem lever vi godt med, så godt at de forekommer os uundværlige. Ja, men overflod, siger vi, vi har jo krisetider, og de har stået på i adskillige år? Det kan gerne være, men sammenlignet med hele vor jord lever vi stadig i et samfund, der har overflod. Vi har taget os lidt sammen, vi har fundet et nyt begreb, 'genbrug', det skulle afløse vort hidtidige 'forbrug'. Men de gamle, de kendte skam ingen af ordene, de brugte nok, men de brugte helt op - jo, selv 'genbrug' er et barn af overflodssamfundet.

Så er vi altså forkælede? Ja vist, men vi behøver ikke at opføre os sådan. 1982 har nok stillet hårdere krav til os, end vi har været vant til, og der er mange i vort samfund, som har grund til ikke at føle sig særlig forkælede. Især tænker jeg på dem, som er uden arbejde, og på de unge, der ikke kan komme i gang med et aktivt arbejdsliv. Det må bekymre os alle, og 1983 giver ikke alt for meget håb om snarlig bedring, i hvert fald er det vist ikke udefra, vi skal vente blidere vinde.

Så meget vigtigere bliver det da, at vi selv gør noget ved sagen, at vi står sammen her i vort land. Danmark er ikke stort. Men hvor ofte har vi ikke været stolte af os selv, netop fordi vi dog evner ikke så lidt. Vor lidenhed har jo også den fordel, at der ikke er stor afstand fra landsdel til landsdel, fra gruppe til gruppe, fra menneske til menneske.

For vi er da ikke for alvor blevet så egoistiske, at vi kun kan tænke på os selv, kun tale med vores egen gruppe, kun regne med folk fra vor egen landsdel, at vi kun vil have noget at gøre med dem, der ser ud som os selv, lever som os selv, er som os selv? I de gode år åbnede vi vore døre for mange mennesker fra andre egne af verden. Nu, hvor der er knaphed, må vi ikke slå hånden af dem. De står langt svagere end os, fordi de ikke er vokset op med vore normer eller er helt fortrolige med vort sprog og vort livsmønster. 1983 er ikke bare vores år, det skal også være deres.

Grønlandsrejsen i sommer blev for min mand og jeg og for vore to drenge den helt enestående oplevelse. Det var dejligt at gense landet og at møde så mange mennesker fra by og bygd. Der sker så meget i det grønlandske samfund i disse år, også der er der nok af problemer at slås med. Men det var en glæde at se, hvor ansvarsbevidst og fortrøstningsfuldt der tages fat overalt. En tak for i sommer skal lyde fra os alle fire og et godt nytår.

Til Færøerne sender jeg mange tanker og ønsket om et godt nytår for hele

samfundet og for alle hjem. Også i år går mine nytårshilsener til alle danske i det fremmede og til alle, der enten nærved eller langt borte hæger om deres danske arv og sind.

Det arbejde, der udføres af ordenens håndhævere, er ofte forbundet med store vanskeligheder, og de udsættes endda for alvorlige knubs og ringe forståelse. Vil dem og til alle andre, der står i vort samfunds tjeneste, vil jeg bringe min tak og mit ønske om et godt nytår.

Her ved årsskiftet må vi nok indse, at vi er blevet lidt blødsødne, og det er nærliggende at skyde skylden på de gode tider, vi har haft. Men lad os ikke foragte de gode tider af den grund - det ville dog være den største utaknemmelighed. Lad os hellere prøve, om vi ikke af de gamle kan lære lidt af det tålmod, som de viste over for livets tilskikkelser. Ikke det opgivende tålmod, men den sindets ligevægt, som ikke gør modgang til en katastrofe, men til en 'udfordring', som gør, at vi vender os til vore naboer for at se, om ikke de har brug for noget, vi kan hjælpe dem med. Det gælder ikke blot vort forhold til folk i den tredje verden, for hvem den globale krise er en ulykke. Men det gælder også dem henne om hjørnet, det ældre ægtepar nedenunder eller dem af vores egen familie, som vi måske er ved at glemme, fordi de ikke bor lige i nærheden.

Man må ikke bære julen ud, hedder det. Lad os omskrive det udtryk, lad os bære nytåret ind hos hinanden og ønske et godt og glædeligt nytår for hinanden og vort land.

GUD BEVARE DANMARK

Tags

Kongehuset, Nytårstale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/dronningens-nytaarstale-1982>